

Atmintinė interneto svetainių kūrėjams

Interneto svetainėse nemažai gramatikos, žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų, bet jos nėra būdingos tik šiai sričiai. Analogiškų klaidų pastebėta spudoje, knygose, įmonių raštuose.
Pateikiame pastabų, kurios galėtų būti naudingos interneto svetainių rengėjams.

Rekvizitu rašyba

Nurodant įmonės kontaktus dvitaškis nerašomas, jeigu nėra išvardijimo, pvz.: Telefonas: <...> (=Telefonas <...>); Faksas: <...> (=Faksas <...>); El. paštas: <...> (=El. paštas <...>).

Elektroninio pašto negalima vadinti emeilu, ofisas vadintinas biuru, faksas trumpinamas faks.

Elektroninis paštas siūlomas trumpinti el. paštas arba el. p., tačiau derinant prie sistemos galimi ir tokie sutrumpinimai: e. paštas arba e. p.

Ženklas „/“ (pasvirasis brūkšnys) lietuvių kalboje reiškia „arba“, todėl sutrumpintų žodžių gale rašomas taškas, o ne pasvirasis brūkšnys, pvz.: atskaitomoji sąskaita – a. s. (ne a/s), įmonės kodas – į. k. (ne į/k), asmens kodas – a. k. (ne a/k) ir pan.

Įmonės teisinės formos nurodymas

Lietuvių kalbai nebūdinga įmonės, įstaigos, organizacijos teisinę formą nusakančius žodžius nurodyti po pavadinimo, iprasta tvarka teisinę formą nusakantys žodžiai teikia pavadinimą, pvz.: akcinė bendrovė „Liteksas“ arba AB „Liteksas“.

Po pavadinimo nurodyta teisinė forma ar jos santrumpa privalomai išskiriama kableliais, kaip išplėstinis priedėlis po pažymimo žodžio, pvz.: „Vernitas“, akcinė bendrovė; „Vernitas“.

Taip pat išskiriami ir kiti teisinę formą nusakantys žodžiai ar jų santrumpos, kai akcinė bendrovė, viešoji įstaiga, valstybės įmonė, individuali įmonė ir kt., jeigu vartojami po tikrinio pavadinimo.

Pareigų, profesijų, mokslo laipsnių pavadinimai

Pareigų, profesijų, teisinio statuso, rangų, titulų, mokslo laipsnių, pedagoginių mokslo kvalifikacinių laipsnių ir panašūs pavadinimai apibendrintai, kai nesiejami su asmeniu, reiškiami vyriškosios giminės daiktavardžiais, pvz.: direktorius, vadybininkas, gydytojas, diplomatas, habilituotas daktaras, docentas, reikalingas valstybės tarnautojas.

Moterims apibūdinti pagal pareigas, profesiją, teisinį statusą, rangą, titulą, pedagoginį mokslo vardą, kvalifikacinių laipsnių ir pan. vartojami moteriškosios gimės daiktavardžiai, pvz.: direktorė Vardenė Pavardenė; pirmininko pavaduotoja Vardenė Pavardenė; gydytoja Vardenė Pavardenė; habilituota daktarė Vardenė Pavardenė; docentė Vardenė Pavardenė.

Jei dokumentą pasirašo moteris, pareigų pavadinimas turi būti taip pat moteriškosios giminės, pvz.: Direktorius Vardenis Pavardenis, bet Direktorė Vardenė Pavardenė.

Laikinai einamos vedėjo, direktoriaus pareigos gali būti nurodomos ir trumpinamos 1. e. direktoriaus pareigas.

Iprastinė būdvardžio vyresnysis (vyresnioji) santrumpa vyresn., pavyzdžiui vyresnysis specialistas – vyresn. specialistas. Iprastinė būdvardžio vyriausasis (vyriausioji) santrumpa vyr., pavyzdžiui, vyriausasis gydytojas – vyr. gydytojas, vyriausioji buhalterė – vyr. buhalterė.

Kabučių rašyba

Lietuviškų kabučių grafinė raiška yra „ABC“ (apačioje – devynetukai, viršuje – šešetukai), pvz.: straipsnis „Pirmiausia – pagarba žvėrimiškai“ (=„Pirmiausia – pagarba žvėrimiškai“), leidinys „Laikinoji sostinė“ (=„Laikinoji sostinė“), turistų troba „Musala“ (=„Musala“).

Kabučių reikia, jeigu įmonė turi simbolinį pavadinimą, pvz., uždaroji akcinė bendrovė „Audėjas“ (arba UAB „Audėjas“).

Kabutės nerašomos, kai po rūšies nuorodos akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė, viešoji įstaiga ir kt. eina ne simbolinis, o tiesioginės reikšmės pavadinimas, pvz.: akcinė bendrovė Klaipėdos autobusų parkas (arba AB Klaipėdos autobusų parkas), akcinė bendrovė Šiaulių bankas (arba AB Šiaulių bankas), valstybės įmonė Registrų centras (arba VĮ Registrų centras). Simbolinis pavadinimas gali būti išskiriamas kitu šriftu, pvz., uždaroji akcinė bendrovė OGMINA (arba UAB OGMINA).

Brūkšnelio ir brūkšnio rašyba

Neturėtų būti painiojama brūkšnelio ir brūkšnio rašyba. Lietuvių kalboje vartojamas rašybos ženklas (-) ir skyrybos ženklas (-). Brūkšnelis rašomas tarp dviejų (kartais ir daugiau) sintaksiškai lygiaverčių žodžių, nusakančių vieno daikto, reiškinio ar vienos ypatybės pavadinimą (pvz.: lopšelis-darželis, paskaita-koncertas ir kt.). Brūkšnys yra skyrybos ženklas, juo skiriamos sakinių dalys, sakinių dėmenys, tiesioginė kalba. Brūkšnys taip pat rašomas tarp dviejų ar daugiau žodžių ar skaitmenų, žymintių daiktą bei reiškinį vietos, laiko, kiekio, eilės ribas (pvz.: Autobusas Nida–Smiltynė išvyks laiku. Lankytojai priimami 12.30–16.30 valandomis. Bibliotekoje lankausi 2–4 kartus per savaitę. Igyvendinamas 2012–2014 metų planas.).

Kai kurios dažniau vartojamos santrumpos

aikštė – a.

skveras – skv.

prospektas – pr.

gyvenvietė – gv.

miestas – m. arba mst.

miestelis – mstl.

rajonas – r.

savivaldybė – saviv. arba sav.

seniūnija – sen.

Laiko matų trumpinimas

Simboliai: h – valanda, min – minutė, s – sekundė, yra tarptautiniai, dažniausiai vartojami techninėje literatūroje, po jų taškas nerašomas. Iprastiniai lietuviški sutrumpinimai: val. – valanda, min. – minutė, sek. – sekundė. Po jų rašomas taškas.

Įmonės teisinės formos sutrumpinimai

Valstybės įmonė – VĮ

Viešoji įstaiga – VšĮ

Akcinė bendrovė – AB

Uždaroji akcinė bendrovė – UAB

Individuali įmonė – II

Prielinksnių vartojimas

Pastebimo dažnesnės klaidos, kurios taisytinos:

pas mane yra (= *aš turiu*); pagal mane (= *mano manymu*); iš kitos pusės (= *kita vertus*); du kartus į savaitę (= *per savaitę*); ant dienų (= *šiomis dienomis*); ataskaita už 2012 metus (= *2012 metų ataskaita*).